

www.uom.gr

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Παπαδόπουλος Γ. Πέτρος (20/06)

Επιβλέπων καθηγητής: Κάτος Β. Αναστάσιος
Θεσσαλονίκη, 2007

Σκοπός και δομή της εργασίας

- Σκοπός της διπλωματικής: Να αποδώσει σε βάθος το περιεχόμενο του όρου «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση» και να καταγράψει την υφιστάμενη κατάσταση στον ευρωπαϊκό και ελληνικό χώρο στον τομέα της πρωτοβουλίας για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση.
- Το πρώτο κεφάλαιο της μελέτης επιχειρεί να παρουσιάσει σε βάθος την έννοια της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Το δεύτερο κεφάλαιο ασχολείται με την εφαρμογή της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στην Ευρώπη. Το τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζει την υφιστάμενη κατάσταση της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στην χώρα μας.

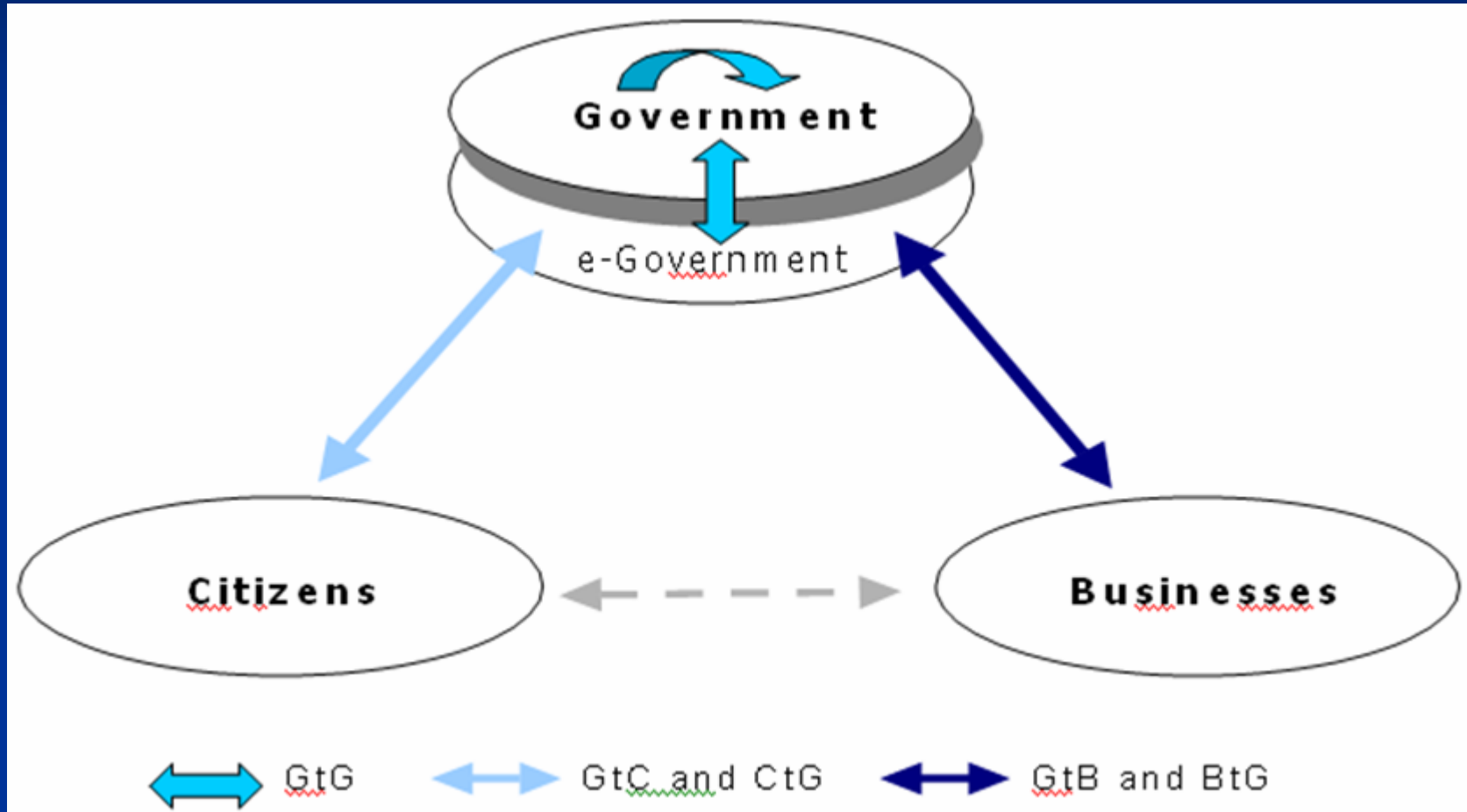
Ορισμός Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

- «Μια ευρεία πρωτοβουλία μετασχηματισμού, που διευκολύνεται από τις νέες τεχνολογίες για α) την ανάπτυξη και παροχή ενιαίων και ολοκληρωμένων κρατικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, β) την διευκόλυνση της αποτελεσματικής διοίκησης και γ) την υποστήριξη των οικονομικών και κοινωνικών στόχων των πολιτών, των επιχειρήσεων και της κοινωνίας σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο». (Grant and Chau, [2005])

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

- Σύμφωνα με τον Grönlund [2004], ο χώρος του e-Government παράγει αδιαμφισβήτητα αυξανόμενο όγκο βιβλιογραφικού περιεχομένου. Εάν κάποιος ασχοληθεί με την μελέτη της βιβλιογραφίας, ανακαλύπτει ότι δεν υπάρχει πυρήνας καθιερωμένων ερευνητών ή δημιουργών μοντέλων και ότι το πεδίο της έρευνας δεν έχει ωριμάσει σε καμία περίπτωση ακόμα.
- Οι μελετητές που επέλεξαν την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση σαν τομέα έρευνας, είχαν τις θεωρητικές αρχές τους από π.χ. την Οργανωσιακή Θεωρία, την Κοινωνιολογία, την Πληροφορική, την Οικονομία, την Πολιτική Επιστήμη, την Νομική κ.α.. Έτσι, υπάρχουν διάφορες προσεγγίσεις που εξαρτώνται από τις θεωρητικές βάσεις και το πρόβλημα.
- Η έρευνα και η ανάπτυξη προτύπων Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης κατευθυνόταν μέχρι πρόσφατα σε εθνικό επίπεδο και από παράγοντες από τον χώρο της προσφοράς, δηλαδή της Πολιτείας. Τελευταία, το ενδιαφέρον μετατοπίστηκε περισσότερο σε τοπικό επίπεδο και με έμφαση στην πλευρά της ζήτησης, δηλαδή των πολιτών και των επιχειρήσεων.

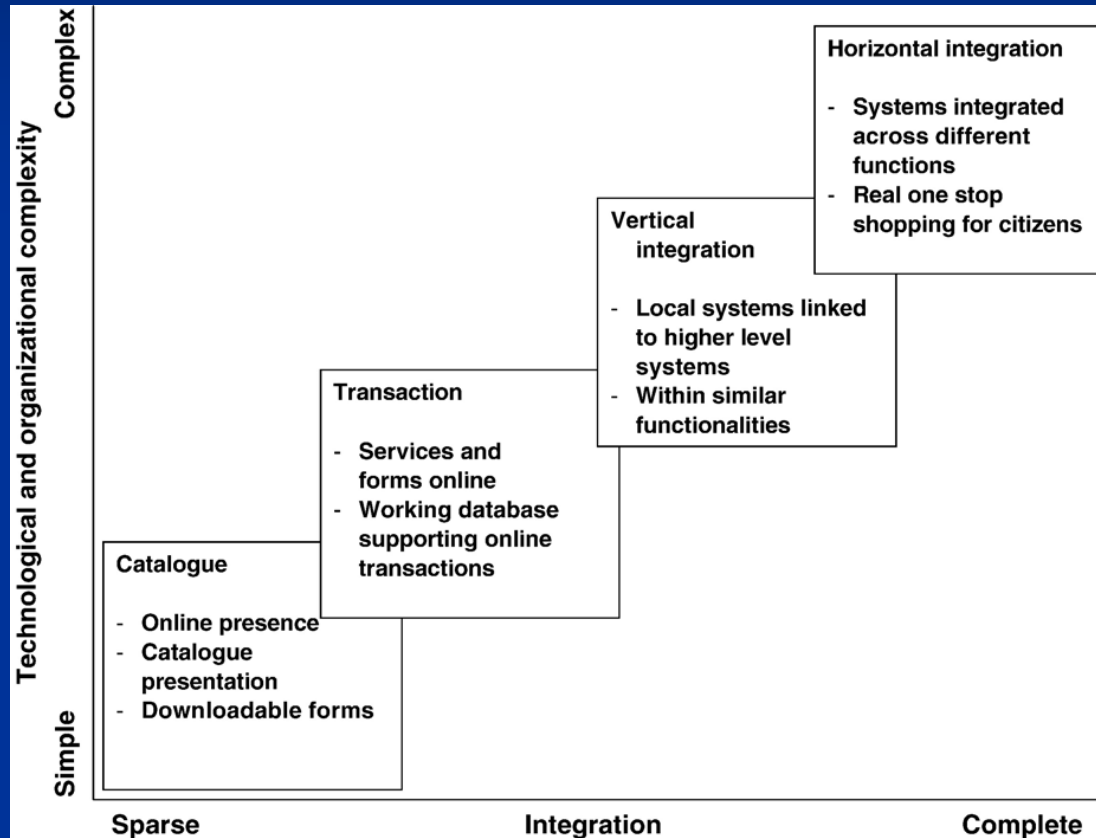
Μορφές Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

One-Stop πελατοκεντρική Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

- Ένα μοντέλο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης οφείλει να είναι πελατοκεντρικό, δηλαδή να ενοποιεί τις τελικές υπηρεσίες ως προς τις ανάγκες των πολιτών. Επίσης, οφείλει να παρέχει μοναδικά σημεία πρόσβασης στους πολίτες, πραγματικά ή εικονικά, μέσω των οποίων θα διεκπεραιώνονται πλήρως οι συναλλαγές.

Στάδια εξέλιξης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Layne, K., & Lee, J. (2001). «*Developing fully functional e-government: A four stage model*». *Government Information Quarterly*, 18, 122–136.

Οφέλη και μελλοντικές προκλήσεις

- Τα κυριότερα οφέλη της εφαρμογής Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης είναι η βελτίωση της ποιότητας των κρατικών υπηρεσιών, η βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δημοσίου τομέα, η διάθεση για μετασχηματισμό της διακυβέρνησης, η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης προς την διακυβέρνηση, η ενίσχυση της δημοκρατίας, η δημιουργία ευνοϊκότερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος και η βελτίωση της ποιότητας ζωής υποβαθμισμένων κοινοτήτων, όπως οι ανάπηροι και οι κωφάλαλοι.
- Στο μέλλον, οι πρωτοβουλίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης οφείλουν να ασχοληθούν με ζητήματα ανάπτυξης υποδομής, ασφάλειας, εμπιστοσύνης και προσωπικών δεδομένων στις ηλεκτρονικές συναλλαγές, την αντιμετώπιση του ψηφιακού χάσματος και αναλφαβητισμού μέσω της εκπαίδευσης των πολιτών και των κρατικών υπαλλήλων στις νέες τεχνολογίες και την παροχή πρόσβασης σε όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από τις ιδιαιτερότητες τους.

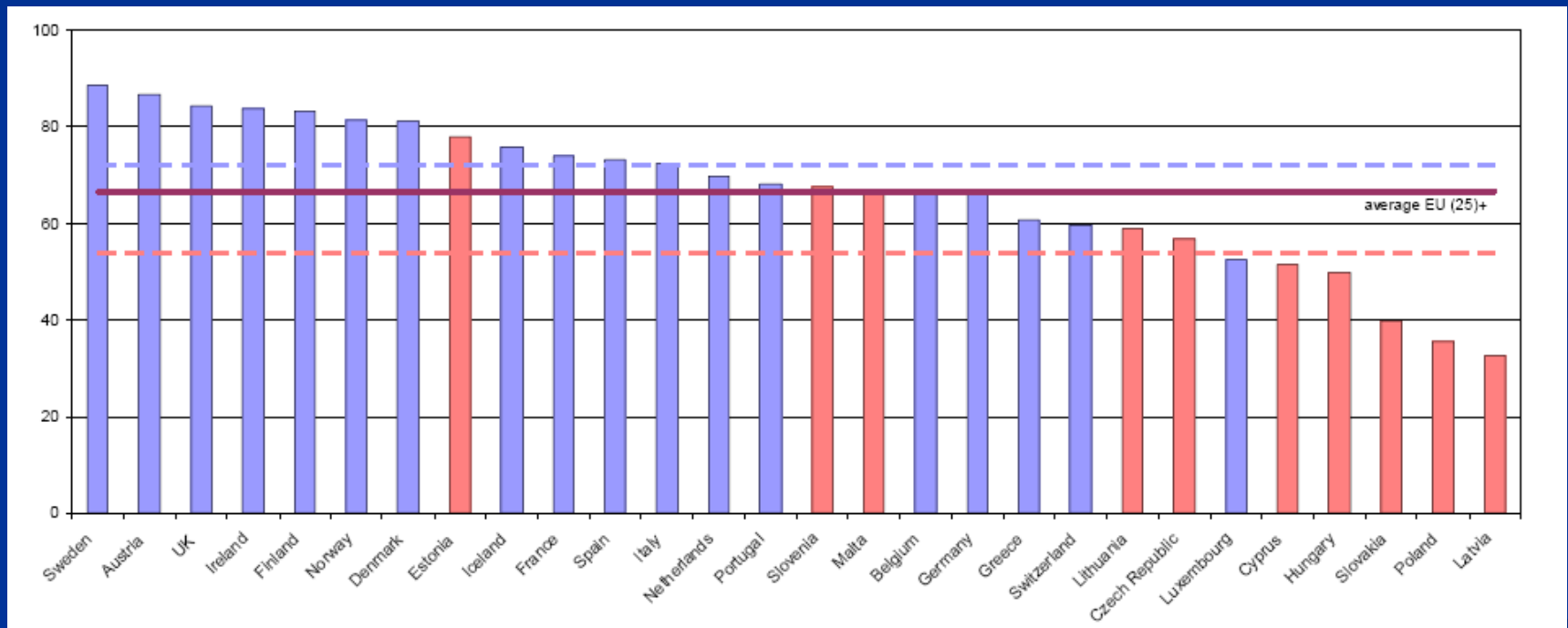
Η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στην Ευρώπη

- Η στρατηγική της Λισαβόνας. (23-24/3/2000)
- Η πρωτοβουλία eEurope.
 - Σχέδιο δράσης eEurope 2002.
 - Σχέδιο δράσης eEurope 2005.
- Το 2005, η Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσίασε την στρατηγική i2010, η οποία, με χρονικό ορίζοντα το 2010, επιδιώκει κυρίως την βελτίωση των δημοσίων υπηρεσιών και γενικά της λειτουργίας του δημοσίου τομέα, μέσω της ανάπτυξης πρωτοβουλιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης των κρατών-μελών και της διεθνούς συνεργασίας σε θέματα διακρατικών υπηρεσιών.

Η ευρωπαϊκή Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση σε αριθμούς

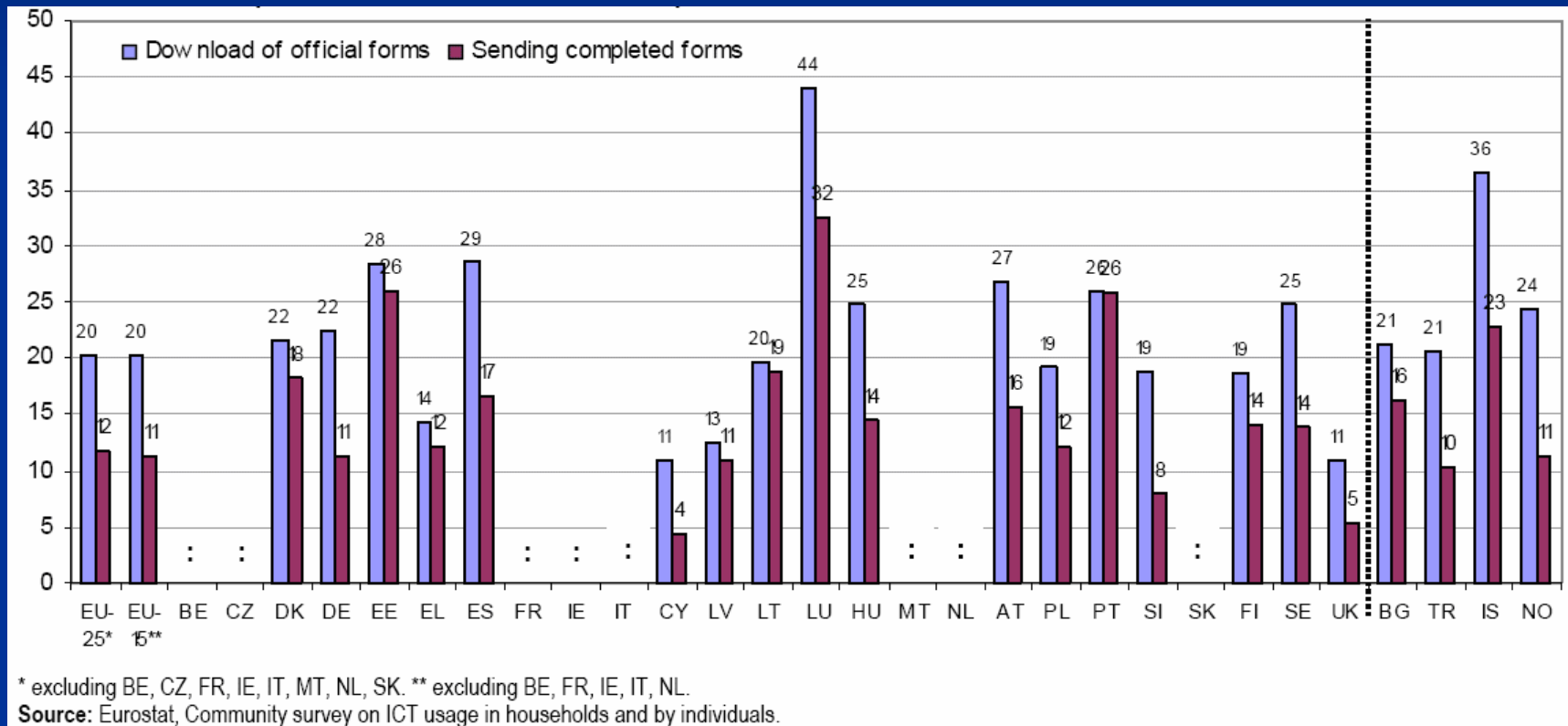
- Σε παγκόσμια έρευνα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών το 2005, οι περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες βρίσκονται στις πρώτες θέσεις της παγκόσμιας κατάταξης του δείκτη e-Readiness, ενώ συνολικά η ευρωπαϊκή ήπειρος βρίσκεται στην δεύτερη θέση, πολύ πίσω από την Βόρεια Αμερική, αλλά και πολύ επάνω από τον παγκόσμιο μέσο όρο.

Ποσοστό online βασικών υπηρεσιών

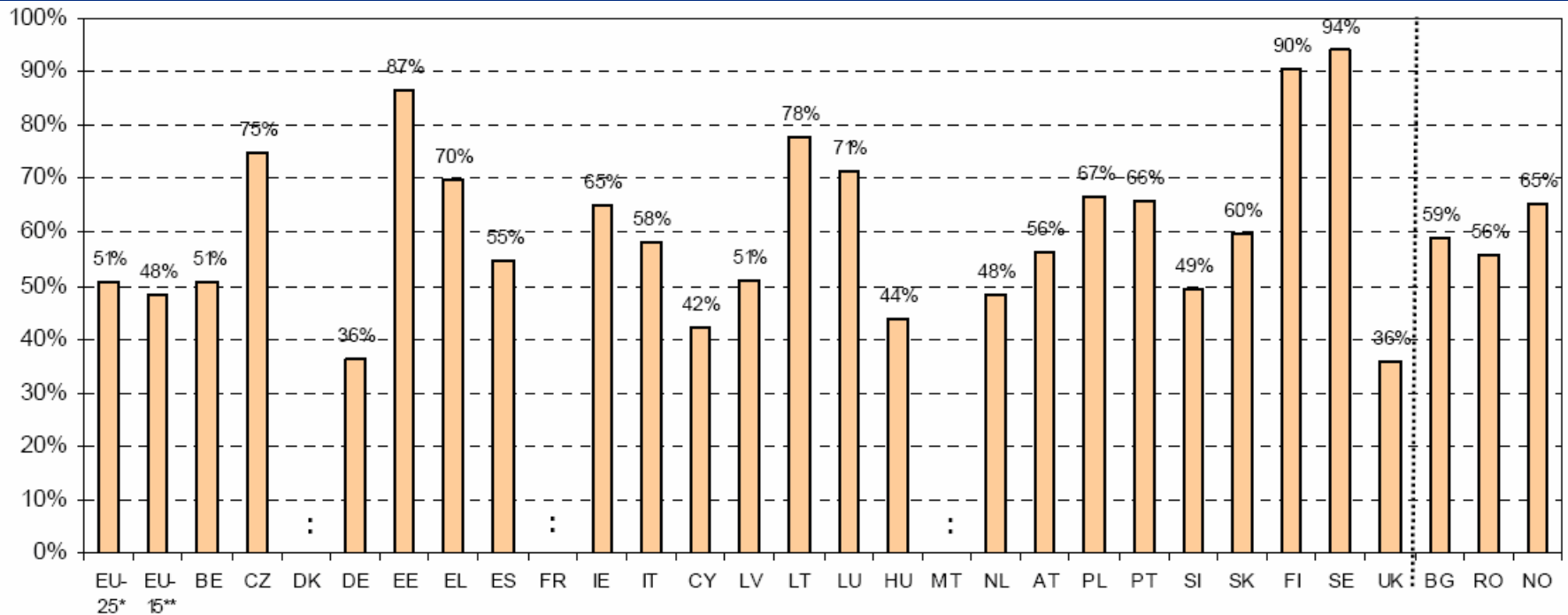

[Πηγή: CGEY]

Ποσοστό πολιτών που αλληλεπιδρούν ηλεκτρονικά με το Δημόσιο

Ποσοστό επιχειρήσεων που αλληλεπιδρούν ηλεκτρονικά με το Δημόσιο

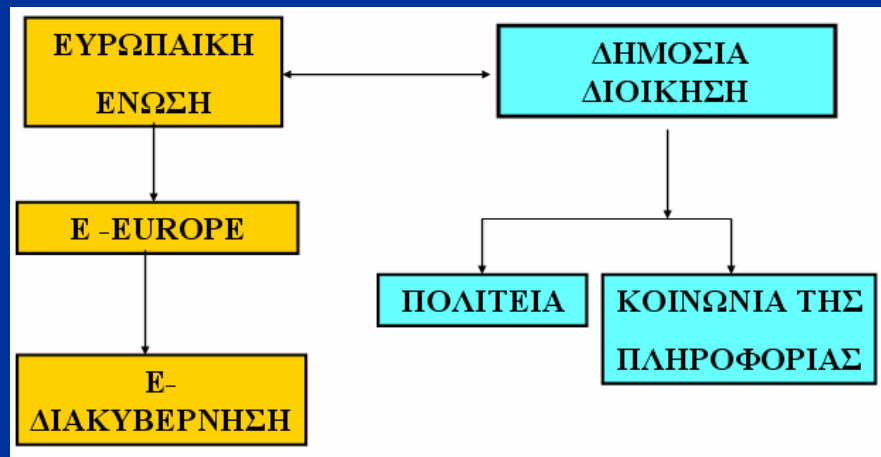

* excluding DK, FR and MT – ** excluding DK and FR.

Source: Eurostat, Community survey on ICT usage and E-commerce in Enterprises.

Η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα

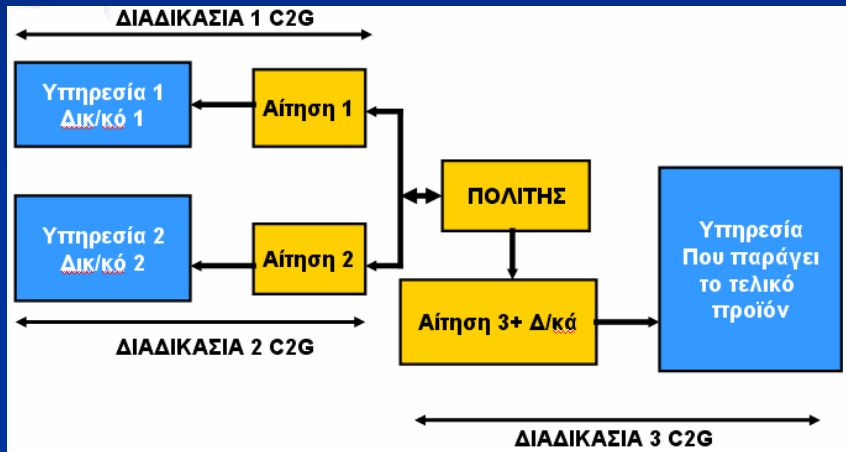
- Το παλαιότερο εγχείρημα στην Ελλάδα τοποθετείται το 1994, όταν δόθηκε σε εφαρμογή το πρόγραμμα «Κλεισθένης», το οποίο προέβλεπε τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης με την ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών την περίοδο 1994-2000.

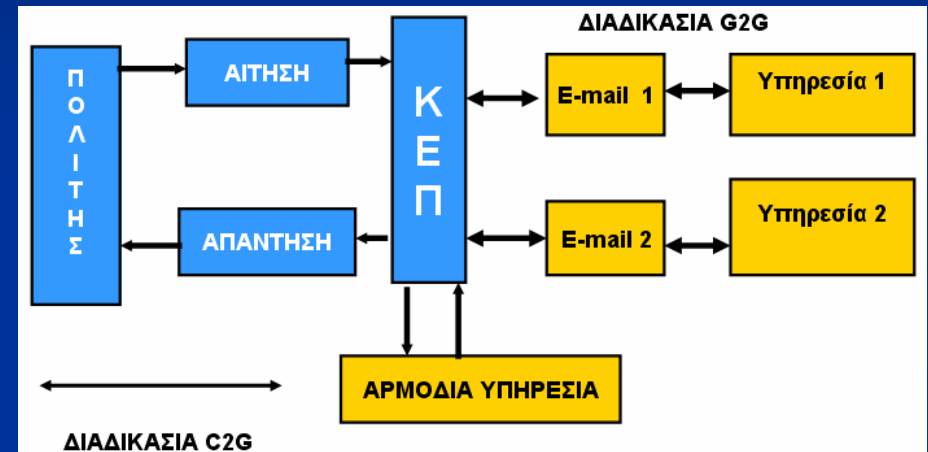
Η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα

- Μέσα από προγράμματα, όπως η «Κοινωνία της Πληροφορίας», η «Πολιτεία» για την επανίδρυση της Δημόσιας Διοίκησης και τα τεχνολογικά έργα «Σύζευξις» και «Ερμής», η ελληνική πολιτεία προωθεί το εγχείρημα της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
- Η νέα Ψηφιακή Στρατηγική με ορίζοντα το 2013 έχει ως στόχο την δυναμικότερη αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών από τους πολίτες σε καθημερινό επίπεδο και την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών οι οποίες εξοικονομούν χρόνο και προσφέρουν νέες δυνατότητες αντιμετώπισης της γραφειοκρατίας από τους πολίτες. Είναι πλήρως συμβατή με την Ευρωπαϊκή στρατηγική i2010.

Επανίδρυση της Δημόσιας Διοίκησης

Σήμερα

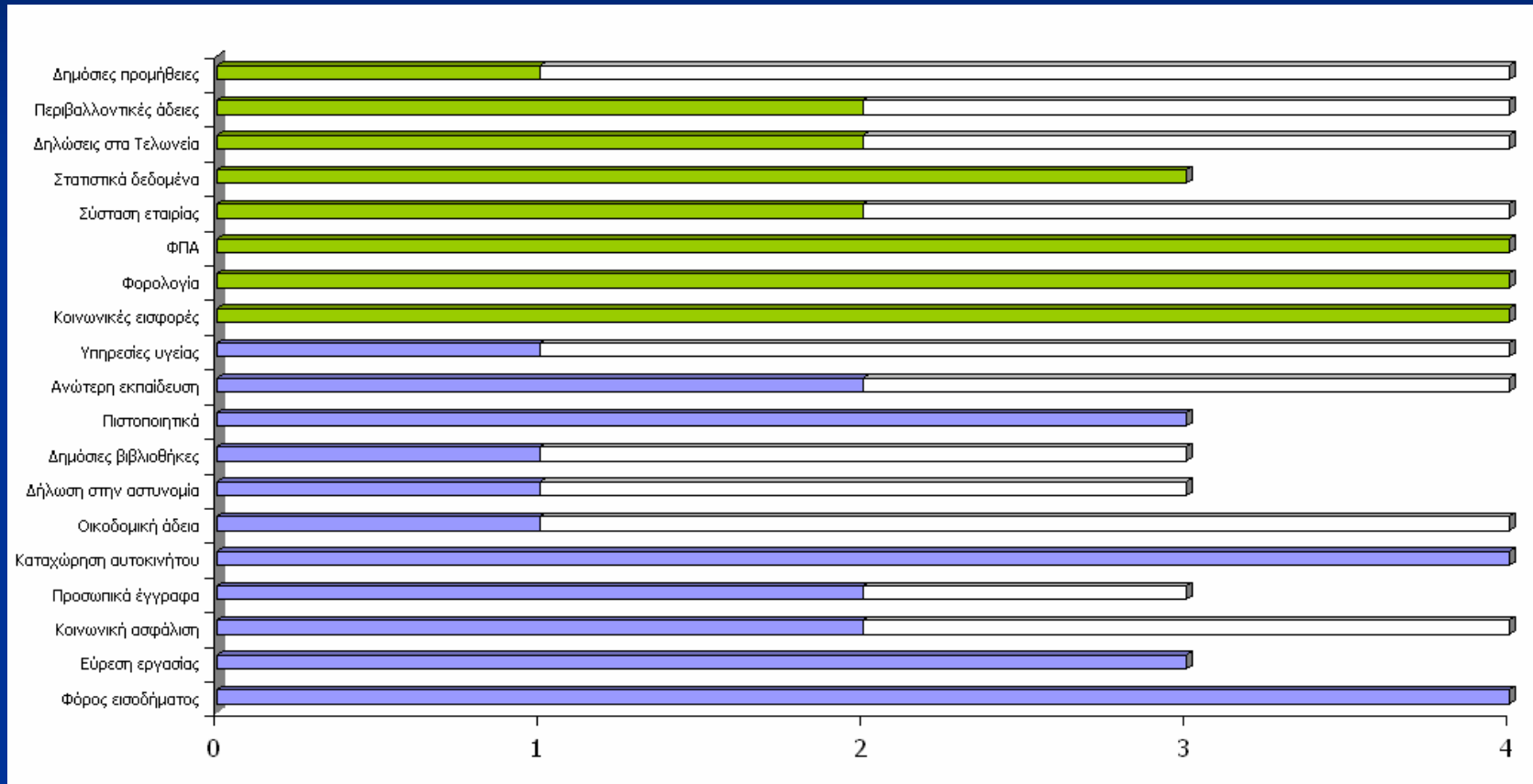

Στο μέλλον

Προβλήματα

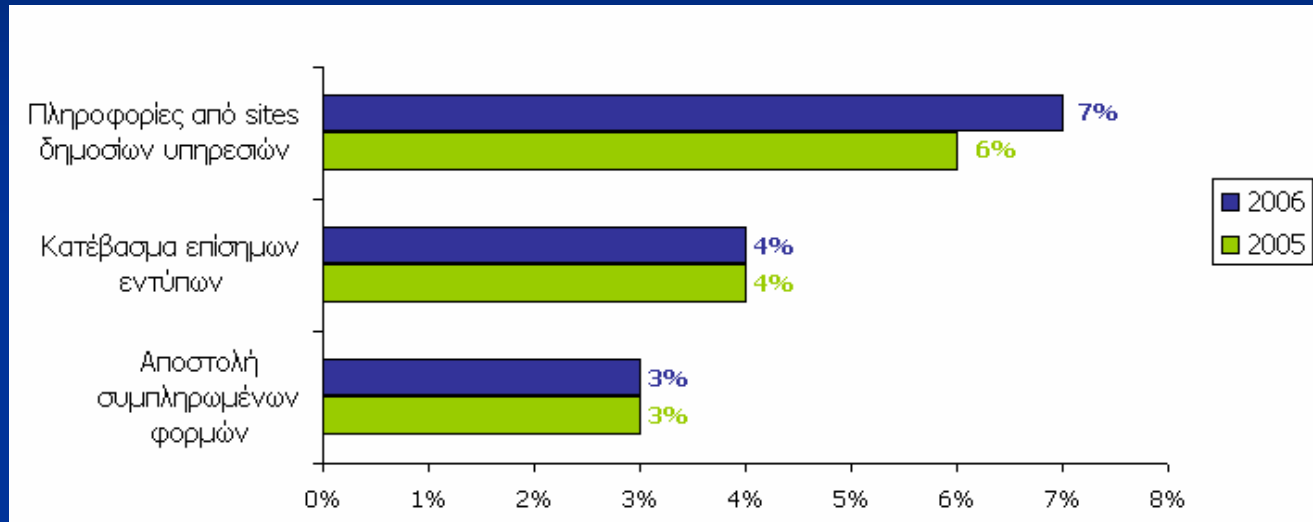
- Τα προβλήματα που παρατηρούνται στην εφαρμογή της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στην χώρα μας εντοπίζονται κυρίως στις αποσπασματικές προσπάθειες μηχανογράφησης και την έλλειψη τυποποίησης, την έλλειψη κοινών προτύπων και διαλειτουργικότητας των συστημάτων, την απουσία ηλεκτρονικής διασύνδεσης και την ελλιπή υλικοτεχνική υποδομή.

Ηλεκτρονικά Διαθέσιμες βασικές Δημόσιες Υπηρεσίες

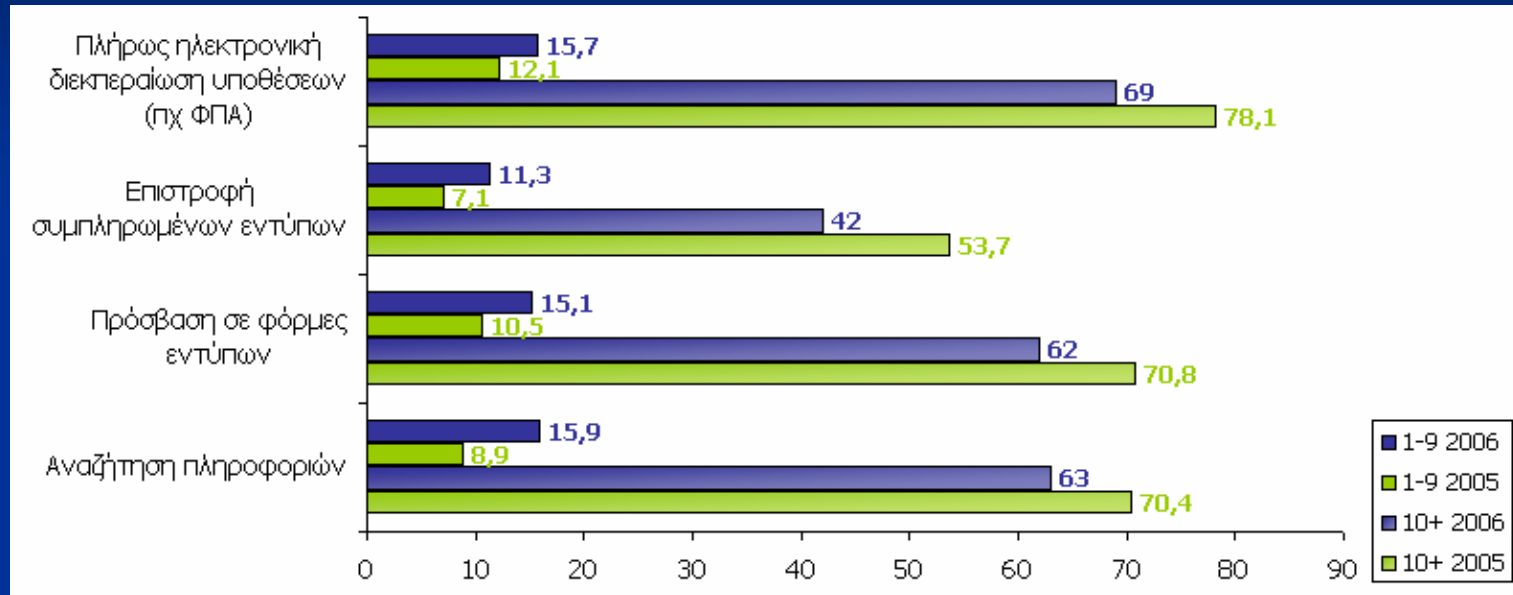
[Πηγή: Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας]

Ποσοστό πολιτών που συναλλάσσονται ηλεκτρονικά με το Δημόσιο

[Πηγή: Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας]

Ποσοστό επιχειρήσεων που συναλλάσσονται ηλεκτρονικά με το Δημόσιο

[Πηγή: Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας]

Συμπεράσματα της εργασίας

- Δεν υπάρχει ενιαίο και συγκροτημένο βιβλιογραφικό πλαίσιο, όσον αφορά την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση.
- Δεν υπάρχουν γενικοί κανόνες επιτυχίας στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Τα παραδείγματα από άλλες χώρες είναι σοφό να λαμβάνονται υπόψιν, αλλά η εφαρμογή σε κάθε χώρα πρέπει να στηρίζεται και στις ιδιαίτερες συνθήκες της.
- Σημαντικά ζητήματα που έχει να αντιμετωπίσει η προσπάθεια εφαρμογής e-Government είναι η ασφάλεια των συναλλαγών, η εμπιστοσύνη των πολιτών και η μείωση του ψηφιακού χάσματος.

Συμπεράσματα της εργασίας

- Η Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρεί πολύ σημαντική την εφαρμογή e-Government και αυτό είναι εμφανές σε κάθε επίσημη στρατηγική που ορίζει.
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί διεθνικές δράσεις Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και υποχρεώνει τα μέλη της να αναπτύξουν αντίστοιχα προγράμματα.
- Η χώρα μας βρίσκεται σε νηπιακό στάδιο σε θέματα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ωστόσο γίνεται σημαντική προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή.
- Σημαντικά έργα υλοποιούνται στην χώρα μας που θα ενισχύσουν την προσπάθεια Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Αναφορές

- Grant G. & Chau D. (2005). «Developing a generic framework for e-government». *Journal of Global Information Management*, 13(1), 1–30.
- Grönlund, Å. (2004). «State of the art in e-Gov research – a survey», in Tranmüller, R. (Ed.), *Electronic Government: Third International Conference, EGOV 2004, August 30 – September 3, 2004*.
- Layne, K., & Lee, J. (2001). «Developing fully functional e-government: A four stage model». *Government Information Quarterly*, 18, 122–136.
- United Nations, & American Society for Public Administration (ASPA). (2002). «Benchmarking e-government: A global perspective». New York, NY: U.N. Publications.
- Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας. «Ετήσια μέτρηση των δεικτών των σχεδίων δράσης eEurope & i2010 για το έτος 2006». Μάρτιος 2007.